

Άγιος Δημήτριος

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2017

Ε΄ ΛΟΥΚΑ

(Λουκ. Ιστ΄ 19-31)

(Γαλ. στ΄ 11-18)

Ο πλούτος και η φτώχεια

«ευφραινόμενος
καθ' ημέραν λαμπρώς»

Η διήγηση της παραβολής του πλούσιου και του φτωχού Λαζάρου, μέσα από τις πολύ παραστατικές και ζωντανές εικόνες που ξεδιπλώνει ενώπιον μας, αποκαλύπτει βασικές αλήθειες τόσο για την παρούσα ζωή όσο και για την μέλλουσα. Θα μπορούσε κάποιος να διακρίνει τρία μέρη: α) ο πλούσιος και ο φτωχός σ' αυτή τη ζωή, β) ο θάνατος που επέρχεται και για τους δύο και γ) η αντιστροφή των πραγμάτων στη μετά θάνατο ζωή.

Ο πλούσιος της παραβολής που προβάλλει σήμερα η Εκκλησία, εμφανίζεται να κατακρατεί όλα τα αγαθά αποκλειστικά για τον εαυτό του. Η εγωιστική τοποθέτησή του, τον άφηνε να κλείνεται ερμητικά στον εαυτό του και να περιφρονεί τους γύρω του. Αυτή του η στάση, βέβαια, είχε φοβερές συνέπειες πρώτα απ' όλα για τον ίδιο. Η κατάντια στην οποία περιέπεσε άφηνε τον εαυτό του χωρίς πρόσωπο. Δεν αναφερόταν καν το όνομά του.

Η παραβολή κάνει λόγο γενικά και αόριστα για κάποιο πλούσιο. Η γνωριμία μας μαζί του, σε αντίθεση με το Λάζαρο, δεν γίνεται μέσω του ονόματος, αλλά με την εικόνα ότι «φορούσε πορφύρα και βύσσο», δηλαδή πολυτελή ρούχα και ακόμα με την εμφάνισή του να διασκεδάζει καθημερινά. Ο πλούσιος για το περιβάλλον του είχε αξία όχι ως πρόσωπο, αλλά με αυτά που είχε. Πρόκειται για την περίπτωση που περιορίζεται στο «έχειν».

Προς αποκατάσταση οποιασδήποτε παρανόησης, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι ο πλούσιος δεν επικρίνεται για τα υπάρχοντά του, αλλά για το γεγονός ότι η ταυτότητα του συνδεόταν αποκλειστικά και μόνο με την υλική απόλαυση, στερούμενη πνευματικού περιεχομένου στη σφαίρα της αξίας του προσώπου. Σε αντίθεση με την ψυχρή ανωνυμία του πλουσίου, ο φτωχός αποκαλύπτεται ως πρόσωπο με το όνομα Λάζαρος, το οποίο σημαίνει ο Θεός είναι βοηθός. Η σημασία αυτή του ονόματος παραπέμπει σε μια στάση ζωής, με βάση την οποία ο άνθρωπος εναποθέτει με εμπιστοσύνη την ύπαρξή του στην αγάπη και την πρόνοια του Θεού.

Α
Γ
Ι
Ο
Σ

Δ
Η
Μ
Η
Τ
Ρ
Ι
Ο
Σ

9
3,
3

F
M

S
T
E
R
E
O

Ιδιαίτερα επίκαιρα φαντάζουν τα μηνύματα της παραβολής στις δικές μας μέρες. Παρατηρούμε ότι ο πολιτισμός μας ευνοεί μια υπερτροφική ανάπτυξη του εγωισμού και του ατομισμού του ανθρώπου. Γι' αυτό βλέπουμε ότι σήμερα ο άνθρωπος στερείται της προσωπικής του ταυτότητας και έτσι αποκαθλώνεται το πρόσωπό του, υπαγόμενο σε συστήματα και μηχανισμούς που λειτουργούν εξουθενωτικά απέναντί του. Εξανδραποδίζεται η προσωπικότητά του και μετατρέπεται σε ένα απλό νούμερο και αριθμό μέσα σε μια ανώνυμη μάζα.

Η περίπτωση του Λαζάρου

Το όνομα Λάζαρος, όπως είδαμε και πιο πάνω, σημαίνει «ο Θεός βοηθός μου». Αυτό ακριβώς μετουσίωσε σε πράξη καθημερινής ζωής ο Λάζαρος, μέσα από την φτώχεια, τον πόνο και την δυστυχία του. Προσπαθούσε να χορτάσει με ψίχουλα που έπεφταν από το τραπέζι του πλουσίου. Τόσο αδύνατος ήταν ο Λάζαρος, ώστε ακόμα και τα σκυλιά που έρχονταν και έγλυφαν τις πληγές του, δεν μπορούσε να απομακρύνει. Όμως παρά τη δυστυχία και τον πόνο του, ο Λάζαρος ποτέ δεν παραπονέθηκε.

Σήμερα που βλέπουμε ότι ο άνθρωπος θέλει να βαίνουν όλα σύμφωνα με τις δικές του επιθυμίες και επιλογές πόσο, αλήθεια, μεγαλείο ψυχής αποκαλύπτεται από τον εσωτερικό κόσμο των ανθρώπων εκείνων που ακόμα και στις πιο μεγάλες δοκιμασίες της ζωής αντί να παραπονιούνται, βγαίνει από το βάθος της καρδιάς τους ένα «δόξα σοι ο Θεός»;

Η αντιστροφή των πραγμάτων

Ο θάνατος επισκέφθηκε πρώτα το Λάζαρο και μετά τον πλούσιο της παραβολής. Η ζωή του πλουσίου, με βάση τη διήγηση, μετά το θάνατο είναι γεμάτη βάσανα και θλίψη. Πονούσε περισσότερο όταν έβλεπε το Λάζαρο να είναι ευτυχισμένος στην αγκαλιά του Πατριάρχη Αβραάμ. Φαίνεται μάλιστα να στερεώνεται ακόμα πιο πολύ στην αμετανοησία του, όταν φέρεται να ζητεί από τον Θεό να αναστηθεί ο Λάζαρος προκειμένου να εξαναγκασθούν τα πέντε αδέρφια του να πιστέψουν. Πίσω όμως από το υποκριτικό ενδιαφέρον του γι' αυτούς, μπορεί να διακρίνει κάποιος τον εγωισμό του. Και αυτό, γιατί ουσιαστικά με την στάση του θέλει να μετατοπίσει τις ευθύνες από τον εαυτό του στον Θεό. Αφού ο Θεός δεν κάνει «θαύματα» για να μας εξαναγκάσει να τον πιστέψουμε και να είμαστε κοντά του, τότε δεν φταίμε εμείς που βιώνουμε την κόλαση της απουσίας του.

Πολύ σοφά ο ιερός Χρυσόστομος βλέπει πίσω από το γράμμα της να μας παρέχει φάρμακα σωτηρίας. «Διότι σωφρονίζει εκείνους που πλουτίζουν, τους δε φτωχούς παρηγορεί». Για να προσθέσει: «Αυτή την παραβολή να τη γράψετε και οι πλούσιοι και οι φτωχοί: οι πλούσιοι στον τοίχο του σπιτιού σας και οι φτωχοί στον τοίχο της διάνοιάς σας».

Αγαπητοί αδελφοί, να τολμήσουμε να αρνηθούμε να προσδενόμαστε στα υλικά αγαθά και να εμπιστευθούμε τον εαυτό μας στην αγάπη του Θεού. Μόνο κοντά Του θα μπορούμε να αισθανόμαστε ότι κατέχουμε τα πάντα σε μια πληρότητα αληθινής ζωής. Η στάση που με τόση μεγάλη πίστη και υπομονή τηρούσε ο Λάζαρος, μέσα από την φτώχεια και τον πόνο, ως γίνει οδηγός και στη δική μας ζωή .

Ἀποστολικό Ἀνάγνωσμα

Ἀδελφοί, κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήσαμεν. ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνη λέγω, τολμῶ καγώ. Ἐβραῖοί εἰσι; καγώ· Ἰσραηλιταί εἰσι; καγώ· σπέρμα Ἀβραάμ εἰσι; καγώ· διάκονοι Χριστοῦ εἰσι; παραφρονῶν λαῶ, ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν θανάτοις πολλάκις· ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, τρὶς ἐραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα· ὁδοιπορίας πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἔθνων, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις· ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι· χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἢ ἐπίστασίς μου ἢ καθ' ἡμέραν, ἢ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. Τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχῆσομαι. Ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν Δαμασκηνῶν πόλιν πιάσαι με θέλων, καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ. Καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι· ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου. Οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων· εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν· ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον· εἴτε ἐν σώματι εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν· ὅτι ἠρπάγη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. ὑπὲρ τοῦ τοιοῦτου καυχῆσομαι, ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ οὐ καυχῆσομαι εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου. ἐὰν γὰρ θελήσω καυχῆσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων· ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ· φείδομαι δὲ μή τις εἰς ἐμὲ λογισθῆται ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ. Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος σατᾶν, ἵνα με κολαφίσῃ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. ὑπὲρ τούτου τρὶς τὸν Κύριον παρεκάλεσα, ἵνα ἀποσπῆ ἀπ' ἐμοῦ· καὶ εἰρηκὲ μοι· ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. ἡδιστα οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ.

Εὐαγγελικὸ Ἀνάγνωσμα

Εἶπεν ὁ Κύριος. Ἄνθρωπος τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. Πτωχὸς δὲ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἠλκωμένος καὶ ἐπιθωμῶν χортаσθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόμενων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἐπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. Καὶ ἐν τῷ ᾄδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε· πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι· καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἐνθεν πρὸς ἡμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. Εἶπε δέ· ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου· ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τούτου τῆς βασάνου. Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ· ἔχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν· οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς, μετανοήσουσιν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πεισθήσονται.

Φωτεινὴς Τροχιᾶς ΑΓΙΟΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ Μητροπολίτης Πενταπόλεως Αιγύπτου

Γεννήθηκε στις 1 Ὀκτωβρίου του 1846 στη Σηλυβρία της Θράκης ἀπὸ τὸν Δῆμο καὶ τὴ Βασιλικὴ Κεφάλαι κα ἦταν τὸ πέμπτο ἀπὸ τα ἕξι παιδιὰ τους. Τὸ κοσμικὸ τὸ ὄνομα ἦταν Αναστάσιος. Μικρὸς, 14 ἐτῶν, πήγε στὴν Κωνσταντινούπολη, ὅπου ἐργάστηκε ὡς υπάλληλος καὶ κατόπιν ὡς παιδονόμος στὸ σχολεῖο τοῦ Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου. Κατόπιν πήγε στὴ Χίο, ὅπου, ἀπὸ τὸ 1866 μέχρι τὸ 1876 χρημάτισε δημοδιδάσκαλος στὸ χωριὸ Λίθειο. Τὸ 1876 ἐκάρη μοναχὸς στὴ Νέα Μονὴ Χίου με τὸ ὄνομα Λάζαρος καὶ στὶς 15 Ἰανουαρίου 1877 χειροτονήθηκε διάκονος, ὀνομασθεὶς Νεκτάριος, ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Χίου Γρηγόριο καὶ ἀνέλαβε τὴ Γραμματεία τῆς Μητροπόλεως. Τὸ 1881 ἦλθε στὴν Αθήνα, ὅπου με ἐξοδα τοῦ Πατριάρχου Αλεξανδρείας Σωφρονίου Δ', σπούδασε Θεολογία καὶ πήρε τὸ πτυχίό του τὸ 1885. Ἐπειτα, ὁ ἴδιος Πατριάρχης, τὸν χειροτόνησε τὸ 1886 πρεσβύτερο καὶ τοῦ ἔδωσε τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέα καὶ ἱεροκήρυκα τοῦ Πατριαρχείου Αλεξανδρείας. Διετέλεσε πατριαρχικὸς ἐπίτροπος στὸ Κάιρο. Στις 15 Ἰανουαρίου 1889, χειροτονήθηκε Μητροπολίτης Πενταπόλεως. Ἡ δράση τοῦ ὡς Μητροπολίτου ἦταν καταπληκτικὴ καὶ ἐνεκα αὐτοῦ ἦταν βασικὸς υποψήφιος τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου Αλεξανδρείας. Λόγω ὁμῶς φθονερῶν εἰσηγήσεων πρὸς τὸν Πατριάρχη Σωφρόνιο, ὁ ταπεινὸφρων Νεκτάριος, γιὰ νὰ μὴ λυπήσει τὸν γέροντα Πατριάρχη, ἐπέστρεψε στὴν Ελλάδα (1889). Διετέλεσε ἱεροκήρυκας (Ευβοίας), (Φθιώτιδος καὶ Φωκίδας καὶ διευθυντὴς τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς στὴν Αθήνα (1894-1904). Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Πατριάρχου Αλεξανδρείας Σωφρονίου (1899), ὁ Νεκτάριος ἐκλήθη νὰ τὸν διαδεχθεῖ, ἀλλ' ὁ Ἅγιος ἀρνήθηκε. Στὰ κηρύγματα τοῦ, πλήθος λαοῦ μαζεύονταν, γιὰ νὰ "ρουφήξῃ" τὸν νεκτάρ των ἱερῶν λόγων τοῦ. Τὸ 1904 ἴδρυσε γυναικεία Μονὴ στὴν Αἴγινα. Ἐγράψε πολλὰ συγγράμματα. Ἡ ταπεινοφροσύνη τοῦ καὶ ἡ φιλανθρωπία τοῦ υπῆρξαν παροιμιώδεις. Πέθανε τὸ ἀπόγευμα τῆς 8ης Νοεμβρίου 1920. Τόση δε ἦταν ἡ αγιότητα τοῦ, ὥστε ἐπετέλεσε πολλὰ θαύματα, πρὶν ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν θάνατο τοῦ. Ἐνταφιάστηκε στὴν Ἱ. Μονὴ Αἴγ. Τριάδος στὴν Αἴγινα.

Ἐπιμέλεια καὶ ἐκτύπωση Χριστιανικῆς Κίνησης "Ὁ Ἅγιος Δημήτριος"
"Ὁ Καλὸς Σαμαρεῖτης", καὶ λοιπῶν φιλανθρωπικῶν ἔργων τῆς ἐνορίας.